

«Evakuer Barna fra Moria, nå»

- Bakgrunnen for oppropet
- Organisasjoner som har sluttet seg til oppropet
- Oppropsteksten
- Eksempler på vedtak i ulike kommuner

Kommuner over hele landet har sluttet seg til oppropet med krav om at Norge bidrar til evakuering av barna i flyktningeleiren Moria. Dette er ikke først og fremst et spørsmål om politikk, men om solidaritet. Norge er inne i krevende tider, men de aller mest sårbare i Europa må inkluderes i solidaritetsdugnaden. Regjeringen har vært tydelige på at å løse flyktningesituasjonen i Europa er en del av Norges ansvar, men de har så langt ikke vært villige til å slutte seg til de initiativ som er kommet fra andre land. Dette kan kommunene med sine vedtak være med å påvirke. I tillegg er det i en god del kommuner bygget opp solid kompetanse for å ta imot og bistå flyktninger som kommer, som i dag ikke blir brukt.

Kampanjen «Evakuer barna fra Moria» ble startet av Marthe Valle, sykepleier og artist, og Katrin Glatz Brubakk, barnepsykolog og feltarbeider for Leger uten Grenser. Begge har vært i Moria utallige ganger de siste fem årene og kjenner betingelsene der godt. Negar Bajoghli og Lars Korsnes er nå en del av arbeidsgruppa, også de erfarne og engasjerte frivillige.

«Evakuer barna fra Moria nå» har tilslutning fra over 20 frivillige organisasjoner, som representerer over en halv million mennesker. 173.000 mennesker vært innom streamen fra online-demonstrasjonen 1.april, der 7500 barnesko ble satt ut for å symbolisere alle barna som bor i leiren. 46.350 mennesker har skrevet under på oppropet «Evakuer barnefamilier fra Moria nå», som ble overlevert regjeringen 6.april. Dette viser et enormt folkelig engasjement og et tydelig krav til regjeringen om å handle.

På politisk nivå har kommunestyre over hele landet, inkludert Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Harstad og Bodø, sluttet seg til oppropet. Noen av dem har også sagt seg villige til å ta en ekstra andel enslige mindreårige fra leirene i Hellas, da de har kompetanse og kapasitet. Og 19 eks-ministre har nylig gått ut og oppfordret regjeringen til å bli med på en felleseuropeisk evakueringsdugnad.

Betingelsene i Europas største flyktningeleir, Moria, har vært svært bekymringsfulle lenge. I snart fem år har organisasjoner, hjelpearbeidere og frivillige advart om at leveforholdene er skadelige, særlig for barna. Med corona på toppen er situasjonen blitt svært kritisk og det er bare spørsmål om tid før vi ser ytterligere dødsfall der. Barna er redde for sine foreldre og syke familiemedlemmer, og den lille helsehjelpen som finnes for dem i dag vil være totalt beslaglagt av corona-tilfeller når viruset treffer leiren.

Vi krever at Norge i første omgang slutter seg til det tyske initiativet for å evakuere 1600 av de mest sårbare fra Moria. Dette er støttet av Belgia, Bulgaria, Finland, Frankrike, Litauen, Kroatia, Irland, Portugal og Luxemburg. Tyskland og Luxemburg startet evakuering av sin andel rett etter påske, til tross for corona. Alle som evakueres må selvsagt i karantene og testes, og alle smitteverntiltak må følges. Det er fullt mulig å gjøre dette både sikkert og forsvarlig. Regjeringen har gjentatte ganger sagt at de vil være med og ta ansvar for flyktningesituasjonen. Den langsiktige løsningen de snakker om er flott at man prøver å få på plass. Men nå er situasjonen så akutt at man må evakuere de mest sårbare umiddelbart. Flyktningene har ikke tid til å vente. Derfor må Norge slutte seg til det europeiske initiativet. Jo flere som deltar, jo mindre belastning pr land. Norge har en lang tradisjon som humanitært land, og skal vi fortsette med det, er det naturlig å slutte seg til en slik dugnad.

Organisasjoner, Europarådet og FN har i årevis betegnet situasjonen i Europas største flyktningeleir som uverdigg og katastrofal. Med coronasmitte hengende over blir

situasjonen tidsmessig svært prekær. Over 20 000 mennesker er stuet sammen i en leir laget for mindre enn 3000. Det gjør det umulig å holde avstand. En familie på 5-6 personer deler tre kvadratmeter. Naboer bor på andre siden av et ullteppe. Det er opp til 1.300 mennesker på én vask. Såpe er mangelvare. Varmtvann finnes ikke. Uansett hva man prøver på av smitteverntiltak, er det umulig å hindre dette viruset i å spre seg, og det vil være eksplosivt når det skjer. Livsbetingelsene er så dårlig at de fleste er sårbare helsemessig nå. Det er allerede mange som hoster og harker etter en rå og fuktig vinter. Sykehuset på Lesbos har 6 plasser for intensivsykepleie, og det er ikke nok til lokalbefolkningen en gang. Utfallet av at smitten sprer seg i Moria må forventes å være katastrofal.

Folket er klare i kravet om å evakuere. Det viser både antall underskrifter, deltagere på online demonstrasjonen og alle de frivillige organisasjonene som stiller seg bak. Dette er snakk om vilje - det er fullt mulig å gjennomføre. Det viser Luxemburg og Tysklands handlinger disse ukene, og vi mener Norge fint kan klare det også.

Følgende organisasjoner er tilsluttet oppropet:

Leger uten Grenser, Røde Kors, Redd Barna, Norsk Folkehjelp, Flyktningehjelpen. Amnesty International, Norske Kvinners Sanitetsforening, Care, Sos Barnebyer, Vergeforeningen, KFUK/KFUM, Dråpen i Havet, Atlas Alliansen, Noas, Antirasistisk senter, Kirkens Nødhjelp, Norges Fredsråd, Unicef, Norges sosiale Forum, Light Up, Northern Light Aid, Refugees Welcome Norway, Seif

Oppropet signert av 46 350 mennesker i mars/april 2020.04.08:

Kjære regjeringen Solberg,

hjelp de utsatte barna i Moria-leiren på Lesbos nå!

De siste månedene har stadig flere i Norge krevd at politikerne bidrar til å evakuere barna fra de umenneskelige og utrygge forholdene de lever under i Moria-leiren på Lesbos. Regjeringens svar har så langt vært å etterlyse langsiktige løsninger.

Nå er den humanitære krisen så prekær at den krever en umiddelbar løsning!

7500 barn lider uten tilgang til rent vann, nok mat, skolegang, varme eller trygghet. De fryser og er redde. Tilgangen til helsehjelp er svært begrenset. Barna frarøves en trygg oppvekst mens vi ser på.

Norge og andre land står nå i en ekstraordinær og krevende situasjon. Korona-pandemien preger oss alle, og store deler av statsapparatet jobber døgnet rundt for å håndtere situasjonen. Alle forstår at det er en krevende tid. Men for menneskene som sitter fast i flyktningeleirer, representerer det nye viruset enda en økt fare. Karantene og strenge hygienerutiner som vi benytter for å beskytte oss selv og andre, er umulig å håndheve og de som bor der har ikke mulighet til å beskytte seg mot viruset. Og få, om noen, vil motta adekvat behandling.

Selv om barn ikke er mest utsatt for COVID-19, bor det kronisk syke barn i leirene som har store behandlingsbehov. Et akutt virusutbrudd vil kunne beslaglegge den lille helsehjelpen som fins. I tillegg blir barn utsatt hvis omsorgspersonene deres blir syke eller dør.

Om COVID-19 får spre seg i den overbefolkede leiren vil konsekvensene bli katastrofale. En trygg evakuering er nødvendig, og er mulig å få til uten ekstra risiko for folkehelsen i europeiske land.

På sikt, men snarlig, må alle som bor i leiren evakueres da forholdene ikke overholder minstekrav for å dekke deres grunnleggende behov.

Jeg signerer herved et krav om at Norge umiddelbart bidrar til at barnefamilier og enslige mindreårige evakueres fra flyktningeleiren Moria.

Eksempler på vedtak i ulike kommuner:

Interpellasjon Lillehammer: - vedtatt

INTERPELLASJON – FRA EVA MARIE MATHISEN (R) EVAKUER BARNA UT AV MORIA NÅ!

Forslag til innstilling:

Lillehammer kommune ber om at Norge skal være en pådriver for at menneskerettighetene overholdes i europeiske flyktningleirer, og at barns grunnleggende behov blir dekket. Vi ber om at statsministeren og utenriksministeren bidrar til å finne en felles europeisk løsning på flyktningssituasjonen på de greske øyene.

Lillehammer kommune ønsker å vise solidaritet med flyktningene i Hellas. Kommunestyret i Lillehammer slutter seg derfor til oppropet «Evakuer barna fra Moria».

Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme en sak med vurdering om Lillehammer kommune skal slutte seg til 'Solidarity Cities' som er initiert av ordføreren i Athen for å få byer til samarbeide om å håndtere flyktning problemene i Moria på Lesbos.

Lillehammer kommune har kompetanse og kapasitet til å bosette flere flyktninger enn hva regjeringen har lagt opp til, også når det gjelder enslige mindreårige, og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta mot enslige mindreårige fra flyktningeleirene.

Det bor i dag 19 000 i flyktningeleiren i Moria i Hellas, en leir som var bygget for 3000 flyktninger. Forholdene i leiren er ikke bare uakseptable, de er livsfarlige, inhumane og katastrofale i ordets rette forstand.

Hjelpearbeidere beskriver forferdelige forhold, hvor det er behov for det meste: helsehjelp, adekvate steder å bo, beskyttelse mot regn, skikkelig mat, psykologisk støtte, skolegang, sikkerhet og følelsen av et liv. De beskriver også spedbarn som dør av dehydrering og barn ned i toårsalderen som driver med selvskadning. Det har forekommet både selvmord og selvmordsforsøk blant barn og unge som burde vært alt for små til å miste lysten til å leve.

Det å akseptere disse umenneskelige forholdene og lidelsene det fører med seg i dagens Europa hvor vi åpenbart har ressursene til å hindre dem, er et stort svik. Et svik mot barna i Moria og et svik mot de idealene vi bygger vårt samfunn på. Dette er ikke Norge verdig. Dette handler ikke om politikk, men om medmenneskelighet og solidaritet for barn som lider.

Trondheim Bystyre vedtok den 6. februar følgende:

«Bystyret støtter oppropet 'Evakuer barna fra Moria'. Trondheim kommune har kompetanse og kapasitet til å bosette flere flyktninger enn hva regjeringen har lagt opp til, også når det gjelder enslige mindreårige, og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta mot enslige mindreårige fra flyktningeleirene.

Kommunedirektøren bes legge fram en sak som viser mulige former for samarbeid mellom Trondheim og Lesvos, eventuelt med utvidelse til andre steder. Saken må vise ulike modeller for samarbeid.

Bystyret ber kommunedirektøren fremme en sak med vurdering om Trondheim skal slutte seg til 'Solidarity Cities' som er initiert av ordføreren i Athen for å få byer til samarbeide om å håndtere flyktningestrømmen.»

Stavanger:

I hht. § 22 fremmet representantene Eirik Faret Sakariassen (SV), Ingrid Kristine Aspli (SV), Paal Kloster (SV) og Ingrid Vikse (SV) følgende interpellasjon:

«Det bor i dag 19 000 i flyktningeleiren i Moria, dette er en leir som var bygget for 3000 flyktninger. Forholdene i leiren er ikke bare uakseptable, de er livsfarlige, inhumane og håpløse i ordets rette forstand. Hjelpere beskriver forferdelige sanitærforhold, timelange matkøer og familier med nyfødte barn som lever i tynne sommertelt.

De beskriver også spedbarn som dør av dehydrering og barn ned i toårsalderen som driver med selvskadning. Det har forekommet både selvmord og selvmordsforsøk blant barn og unge. Det å akseptere disse umenneskelige forholdene og lidelsene det fører med seg i dagens Europa hvor vi åpenbart har ressursene til å hindre dem, er et stort svik. Et svik mot barna i Moria og et svik mot de idealene vi bygger vårt samfunn på.

Stavanger kommunestyre bør slutte seg til oppropet om å evakuere barna fra Moria, og kreve at Norge skal være en pådriver til at menneskerettighetene overholdes i europeiske flyktningeleirer, og at barns grunnleggende behov blir dekket. Det må tas et aktivt initiativ til å finne en felles europeisk løsning på hvordan barn kan evakueres fra flyktningeleiren Moria».

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret støtter oppropet 'Evakuer barna fra Moria'. Stavanger kommune har kompetanse og kapasitet til å bosette flere flyktninger enn hva regjeringen har lagt opp til, også når det gjelder enslige mindreårige, og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta mot enslige mindreårige fra flyktningeleirene.

2. Kommunedirektøren bes legge fram en sak som viser mulige former for samarbeid mellom Stavanger og Lesvos, eventuelt med utvidelse til andre steder. Saken må vise ulike modeller for samarbeid.

3. Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme en sak med vurdering om Stavanger skal slutte seg til 'Solidarity Cities' som er initiert av ordføreren i Athen for å få byer til samarbeide om å håndtere flyktningestrømmen.

Kommunestyret i Stavanger sitt flertallsvedtak

Kommunestyret støtter oppropet 'Evakuer barna fra Moria'. Stavanger kommune har kompetanse og kapasitet til å bosette flere flyktninger enn hva regjeringen har lagt opp til, også når det gjelder enslige mindreårige, og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta mot enslige mindreårige fra flyktningeleirene.

Kommunestyret ber kommunedirektøren fremme en sak med vurdering om Stavanger skal slutte seg til 'Solidarity Cities' som er initiert av ordføreren i Athen for å få byer til samarbeide om å håndtere flyktningestrømmen.

Vågan kommune

Hent barna ut av Moria nå!

Vågan kommune ber om at Norge skal være en pådriver for at menneskerettighetene overholdes i europeiske flyktningeleirer, og at barns grunnleggende behov blir dekket. Vågan kommune har kompetanse og kapasitet til å bosette flere flyktninger enn hva regjeringen har lagt opp til, også når det gjelder enslige mindreårige, og ber regjeringen svare positivt på henvendelsen fra Hellas om å ta mot enslige mindreårige fra flyktningeleirene.

Det bor i dag 19 000 i flyktningeleiren i Moria, en leir som var bygget for 3000 flyktninger. Forholdene i leiren er ikke bare uakseptable, de er livsfarlige, inhumane og katastrofale i ordets rette forstand. Hjelperearbeidere beskriver forferdelige forhold, hvor det er behov for det meste: helsehjelp, adekvate steder å bo, beskyttelse mot regn, skikkelig mat, psykologisk støtte, skolegang, sikkerhet og følelsen av et liv.

De beskriver også spedbarn som dør av dehydrering og barn ned i toårsalderen som driver med selvskading. Det har forekommet både selvmord og selvmordsforsøk blant barn og unge som burde vært alt for små til å miste lysten til å leve. Det å akseptere disse umenneskelige forholdene og lidelsene det fører med seg i dagens Europa hvor vi åpenbart har ressursene til å hindre dem, er et stort svik. Et svik mot barna i Moria og et svik mot de idealene vi bygger vårt samfunn på. Dette er ikke Norge verdig. Dette handler ikke om politikk, men om medmenneskelighet og solidaritet for barn som lider.

Vågan kommune ber om at:

- Barna i Moria evakueres umiddelbart
- Statsministeren og utenriksministeren bidrar til å finne en felles europeisk løsning på flyktningssituasjonen på de greske øyene.
- Norge henter enslige mindreårige flyktningbarn fra Hellas